

Dan Mircea Cipariu
a primit Premiul
Special al revistei
Ficțiunea.

Cum mă aflu
în primul rând,
mi-a făcut cadou
un poem scris
în limba zenobiană.

Zenob

nr. 80 / 10 iulie 2023
Săptămânal de cultură

eriet dar nedemit

FICȚIUNEA

optm

Foto: Mihaela Petre

Director de număr: Bianca Zbarcea

Premiile Ficțiunea

Doina Ruști

Zilele trecute, revista „Ficțiunea OPTm” a acordat câteva premii, pretext pentru o întâlnire în grădina Casei Filipescu Cesianu din Calea Victoriei. Pentru cine nu știe, revista este emisă de un grup important (în jur de 400 de oameni), artiști consacrați, din toate domeniile artei, sau doar persoane implicate într-un fel sau altul în ideea de ficțiune: fotografi, furnizori de conținut artistic, ficționalizatori ai actului cotidian, exegeți, susținători sau consumatori de ficțiune, conștienți de faptul că iau parte la un construct artistic hibrid. Pe scurt, creatori de ficțiune. Nu întâmplător am ales sintagma asta. Ficțiunea nu este întotdeauna creație. În esență, este simulare subiectivă a realității, plămădire. „Fictura” (în latină) este o figură „mincinoasă”, o reprezentare simbolică și personală a lumii. O sinteză.

În momentul de față, luăm parte la o explozie creativă. În masă, exact cum preconiza Nietzsche, omenirea participă la un *hyperconstruct*, alcătuit pe rețelele sociale, din fotografii, text, muzică, film etc. Oameni care nu au citit în viața lor literatură alcătuiesc cu mîgală povestea nemaipomenită a ciorapilor transformați, cu o tăietură de foarfecă, în mînuși vorbitoare. Iar această acțiune, pe cât de inutilă și bizară, pe atât de cronofagă, e filmată, postată pe net. O mulțime de oameni își lasă viața și preocupările ca să se uite până la capăt la mirobolanta metamorfoză a ciorapilor în mînuși. Iar alți oameni fac un nou film pentru a comenta. Aceasta este doar o infimă parte a cotidianului nostru. El a atins toate artele, îndrumând cu discreție avangarda. De multe decenii artele au intrat într-un melanj care face imposibilă întoarcerea la structuri și la mijloace clasice. „Se întâmplă lucruri” în acest moment al istoriei, cum spunea Mircea Cărtărescu, la înmănarea premiului pentru „Cel mai bun personaj”. Este confortabil să ieșim din bula artistică, zicea Eugen Jebeleanu, tînărul regizor de la TNB. Trăim ca artiști într-un joc, iar libertatea

de a folosi orice mijloace artistice sau chiar de a intra în contact cu alți creatori, din varii domenii, cu siguranță duce spre viitor. Artele nu se exclud, se știe de mult, dar în momentul actual vorbim în primul rând de participare. De aici și căutările de dincolo de plămădirile obișnuite ale artistului. În „meta-vers”, ca să parafrazăm un volum al lui Dan Mircea Cipariu, începe arta hibridă.

Tocmai de aceea, ne-am întâlnit către seară într-o grădină, într-un habitat tradițional și tipic bucureștean, ca să-i elogiem pe artiștii vizionari. De aceea am premiat „Pescărușul” lui Jebeleanu, pentru că aici avem o experiență de recitare a operei clasice. E o operă-manifest, iar alte opere ale schimbării estetice au însoțit-o. Toate celelalte categorii o susțin. Din același motiv, aveam nevoie de un personaj ca Theodoros – clasic și actual în același timp, simbolic, memorabil, ținând în buzunarul secret un mesaj baroc, nesfârșit. Peste grădină au plutit versuri din „Levantul”, au fost invocați creatori de imagine. Ne-am adunat în jurul halucinatului „Horodok” al lui Adi G. Secară. Pentru că avem nevoie de schimbare estetică.

Revista „Ficțiunea” și grupul creatorilor de ficțiune a luat ca pretext premiile ca, de fapt, să prezinte 17 artiști excepționali. Am apreciat ironia din finalul filmului lui Negoescu, „lucrătura” lui Ceaușoglu, ne-am bucurat de deznodământul Dorei Pavel și ne-a încântat noutatea romanului „Șapte virtuți deșarte și o păcătoasă moarte” de Alexandru Lamba.

După cum vă așteptați, nici categoriile n-au fost pe... genuri și specii. Și nici pe ochi frumoși, pe importanța serviciilor ori alte alea.

Dar dincolo de premii s-a aflat întâlnirea, venită din dorința unanimă de armonie. Ioana Nicolaie și Mircea Cărtărescu și-au întrerupt vacanța ca să vină în grădina Filipescu. M-a impresionat efortul lor de a pune capăt multelor disensiuni sterpe din lumea artistică. Generozitatea scriitorului veritabil poate repara până la urmă o lume defectă. Cred în forța creatorului, în mâna pe care Mircea Cărtărescu a întins-o spre „Ficțiunea”.

De altfel, toți cei care au venit acolo au creditat nu doar premiile, ci schimbarea. Alina Grigore, regizoarea, și Ioana Chițu, actrița care a făcut rolul principal din filmul ei, au lăsat un turneu și-au venit, pentru că voiau să dea un semn. Jebeleanu a fugit de la repetiție ca să ne spună cât de fericit este să vadă artiști liberi. Scriitori cunoscuți, ca Dan Mircea Cipariu, Andrei Novac, Bogdan Alexandru Stănescu, Ioana Miron, Adi G. Secară, Roxana Dumitrache, Cristi Nedelcu se aflau în grădină să susțină evenimentul, ca și cei aflați la început de drum literar – Liviu G. Stan, Roxana Ruscior, Alexandru Lamba, Florin Spătaru, Dorian Dron, Cătălina Steriu, Andrei Ungureanu. Actori, fotografi, oameni de televiziune – nume multe ne-au fost alături.

Numărul de propuneri, venite de la filialele ACF, a decis nominalizările.

Juriul a avut următoarea componență: Liviu G. Stan (scriitor),

Adriana Irimescu (actriță), Ligia Părvulescu (scriitoare), Cristina Bogdan (conf. univ. dr., antropolog), Ciprian Handru (doctorand, Școala Doctorală Litere) și Ileana Marin (prof. univ. dr.)

Fiecare premiu este decis de un singur membru al juriului, prin argument public și curajos. Pe față.

Pe lângă cele 6 premii, respectiv, pentru stil, operă-manifest, ficțiune psihologică, personaj, deznodământ și ficțiune de popularitate, a fost și un premiu special al revistei „Ficțiunea OPTm”.

În cadrul galei de premiere au fost sărbătoriți și autorii celor mai bune povestiri publicate în revistă, de-a lungul anului 2022.

Întâlnirea din grădină a fost organizată de Andrei Novac, iar amfitrioni au fost Cristina Bogdan și Petre Nechita, iar evenimentul s-a desfășurat în parteneriat cu Muzeul Vârstelor-Casa Filipescu Cesianu/MMB, Primăria Capitalei & ARCUB.

Sprijinul media a venit în primul rând de la Facultatea de Litere a Universității din București, careia i s-au alăturat: „Adevărul de Weekend”, revista „Cultura”, TVR Cultural, Radio România Actualități, Radio Cultural, Radio București FM, „Agenția de Carte”, acasă.ro.

Dar știți cum e: de câte ori se dau niște premii, se declanșează durerile. Cel puțin în lumea literară, cu cât scriitorul e mai slab, mai neînsemnat, cu atât durerea e mai ascuțită. Câte un infantil trompetist e cu inima ruptă, câte un compilator becalian al unei opere masive, atenție – nu plagiată, ci doar compilată din scrierile altora și aseasonată cu obrăznicie nativă –, ori câte un recent alfabetizat, romancier închipuit, plâng sub teroarea grădinilor. Alteori, un criticaș de meserie obișnuiește să se urce pe-o lădiță de plastic, undeva, într-un cartier îndepărtat, și să repete în portavoce mesajele trimise de proprietarii lui. Toți trei cu același stăpân, venit dintr-o lume care se stinge.

Iar în timpul ăsta, în grădină, pe sub platanii Filipeștilor din Calea Victoriei, se naște noua literatură.

Ultimul zbor

Alexandru Lamba

Premiul Ficțiunea pentru Cel mai bun final

— Nenea Mihai, nu-i așa că avionul ăla poate să zboare? M-a întrebat fetița cu părul negru și creț.

— Poate să zboare, i-am spus, e un avion adevărat, IAR 824. E foarte vechi. Au fost făcute doar zece avioane din acel model, dar...

— Vedeți că poate? a strigat fetița către ceilalți din grup, toți băieți. A avut dreptate Matei!

— Stai, am spus, dacă te referi efectiv la avionul ăsta de aici, atunci, nu, chiar ăsta nu mai poate să zboare. E doar un exponat. I-au scos motorul, pupitrul de comandă și alte piese. Nici elicea nu cred că i se mai învâрте, e sudată acolo.

— Ba, i se mai învâрте elicea, a spus repede fetița, imitând din mână mișcarea, când e vânt mare! Se vede că i se rotește.

Nu observasem vreodată să se întâmple acest lucru, dar n-am contrazis-o. Am înclinat doar din cap a neîncredere.

— Matei spune că o să zboare cu avionul ăsta, a continuat ea. Că o să se cațăre pe bara asta, o să ajungă la ușă și o să intre în cabină. Și acolo o să încerce toate butoanele, până la urmă o să-l pornească.

Și, nici una, nici două, a pășit ea pe bara aceea, care semăna cu un V culcat, cu capătul uni braț fixat în beton și cu avionul suspendat la capătul celuilalt braț, și a început să urce, cu pași nesiguri. Dar când a ajuns la cot s-a oprit.

— El știe să treacă de aici în sus, a spus, l-am mai văzut. O să intre și o să zboare cu avionul.

Deja nu mai vorbea cu mine, ci cu ceilalți copii, care o urmau pe bara aceea de metal.

— Nici nu i se deschide ușa, am auzit în spatele meu protestul unuia dintre băieți.

— Ba da, dacă tragi de mâner în sus. Așa a zis că a văzut el într-un film.

Am plecat, lăsându-i în jocul lor.

...

Dimineața însă s-a arătat însoțită, deci am plecat devreme spre lucru. Mergeam cam absent, cu gândul la problemele de la serviciu și ochii la pantofi, și doar când am ajuns în dreptul postamentului, unde vorbisem ziua precedentă cu copiii, am constatat că avionul dispăruse. Mi-au atras atenția cele două cabluri, cu care fusese ancorat de aripi, șerpuind pe jos.

Abia atunci mi-am amintit că mă trezisem în noaptea aceea din cauza zgomotelor furtunii și închisese din nou geamul de la bucătărie. Nu era ceva neobișnuit, din când în când îi dădea cu vânt puternic, de rupea crengi și le răntea pe mașini, dându-le oamenilor de lucru cu asiguratorii care mereu căutau nereguli în felul în care fuseseră parcate. Din fericire pentru mine, a mea se afla într-o

zonă fără copaci, așa că vijelia care mă trezise nu-mi adusese și acel stres, deci o uitasem până dimineața. M-am uitat în jur, nici urmă de epavă de avion, dat jos.

...

Că avionul nu fusese luat de primărie am aflat în timpul zilei, de pe un portal de știri.

Că Bunica lui Matei sunase la Poliție și acum își căuta disperată nepotul am aflat de la copii, când mă întorceam spre casă.

Avionul l-au găsit spre seară, pe un câmp, la câțiva kilometri de oraș. Din fericire, nu distrusese nimic la finalul ultimului său zbor. Prezența mai multe avarii, dar una mai cu seamă le-a atras atenția reporterilor: una dintre trape îi rămăsese deschisă.

Integral în versiunea online

Theodoros – în galeria eroilor emblematici din literatura universală

Cristina Bogdan

Premiul Ficțiunea pentru Cel mai bun personaj

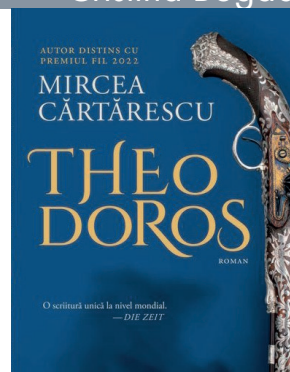
Personajul lui Mircea Cărtărescu, cu identitate nominală întreită – *Tudor, Theodoros, Tewodros* – este un erou autentic, din stirpea celor capabili să pună lumile în mișcare, să creeze o întreagă istorie, să țeasă povești multiforme, la diferite vârste ale ființei. Biografia personajului și devenirea lui antrenează istorii dintre cele mai diverse, din lumi îndepărtate geografic și spiritual. Identitatea este prin natura ei dialogică, iar elementele din construcția protagonistului romanului *Theodoros* (Humanitas, 2022) pun în evidență relațiile lui cu ceilalți actanți, care par a exista

pentru a-i contura și mai bine personalitatea, pentru a-i întregi destinul (în cazul lui, eșafodajul identitar funcționează și ca un act de putere, menit să-i revendice și să-i justifice o poziție de întâietate între celelalte personaje).

Băiatul de slugă crescut la moșia Ghergani, cu ambiții de stăpânitor al universului, oscilând între modelul unui Alexandru Machedon și cel al lui Napoleon Bonaparte, este un erou carismatic și tulburător, întrucât conține în structura lui identitară toate arhetipurile masculinității, evidențiate în lucrările din domeniul studiilor de gen – *Războinic, Rege, Iubit și Magician*.

Decupată dintr-o scrisoare a lui Ion Ghica către Vasile Alecsandri,

din 1883, schița personajului se amplifică treptat până la imaginea incontestabilă și supradimensionată a unui erou de epopee, cu o personalitate complexă și contradictorie. Ambițiile lui incredibil de înalte, în privința iubirii, a măririi și, în final, a mântuirii, îl poartă prin tot soiul de locuri și de întâmplări reale și fantastice, din Valahia prin Arhipelagos, din Etiopia până la Tronul Judecății unui Dumnezeu-cititor, din înaltul cerului până în adâncul plin de taine turnate în culori al unui lăcaș de cult. Forța scriiturii lui Mircea Cărtărescu rezidă în capacitatea de a-l păstra convingător și uluitor simultan, de-a lungul a peste 600 de pagini. Theodoros se înscrie definitiv în galeria eroilor

emblematici din literatura universală, putând fi înfățișat ca protagonistul unui Bildungsroman de excepție, un erou epopeic și picaresc, care străbate teritorii și identități narative – pirat, strateg, împărat – pentru a fi, în cele din urmă, un simplu suflet în fața judecății finale.

Dan Mircea Cipariu:

Poezia traduce imagini mentale

Premiul Revistei Fictiunea
și nominalizare la
categoria Operă-manifest
a Premiilor Fictiunea

Dan Mircea Cipariu
(născut la 7 septembrie
1972, București), licențiat
al Universității București,
Facultatea de Jurnalism
și Științele Comunicării,
scriitor, jurnalist și
manager de proiecte și
programe culturale.

Cum a fost să afli că ești nominalizat pentru poezie de o revistă care se ocupă de Fictiune? Respingi cu totul legătura dintre poezie și Fictiune? Ori crezi în valoarea ficțională a poeziei? Are poezia o imagologie de tip/ cu potențial epic?

Cum pentru mine Fictiunea e deseori un mod de întrebuințare în poezie, dar, mai ales, în a prevedea ori a întui lumi posibile, am găsit un semn ce dă și mai mult sens *Meta Vers*-ului, spațiu al inaparentului, al imaginarului, al imaginilor mentale și poetice. Dacă noile tehnologii ale informației și inteligența artificială nu vor putea să creeze un soft & hard pentru sinestezie și emoție, pentru cunoașterea sinestezică și cea emoțională, atunci sunt convins că drumul Fictiunii va fi întotdeauna legat și de literatură, și de existența noastră profundă ori sublimată. Cum am mai spus, poezia este legată, uneori chiar dependentă, de imaginile poetice prin care poate traduce imagini mentale, ale eului profund, ale memoriei. Fictiunea e un *altfel*

de instrument de a naviga printre apele insondabile ale Ființei. Călătoria în lumi posibile are nevoie și de metaforă, și de o *gură străină* care spune o poveste despre sine!

Ce părere ai despre imixtiunea tot mai frecventă a versului în roman? Trăim azi un melanj al artelor? Crezi în artă hibridă?

Aș nuanța un pic! E vorba de o nevoie poetică de a evada din structuri, din șabloane, din matrițe, din tehnici și construcții naratologice! Cum, deseori, poezia e un accident (metafizic?) al gândirii și al limbajului, ingredientul poetic devine tot mai necesar pentru a traduce stări ori imagini profunde ale Eului. Totul ține de rezonanța dintre epic și poetic și, mai ales, de știința de a doza efectele și esențele poetice în construcția romanescă. Cred în arta literară care se folosește de toate armele textuale și poetice pentru a ne oferi, *cu gândiri și cu imagini*, lumea posibilă din mintea unui scriitor.

Volumul tău *Meta Vers* e o scriere cu potențial de manifest: pledează în favoarea unei schimbări

existențiale și a asimilării interioare a lumilor online. Ce înseamnă pentru tine rețelele sociale?

Dragă Doina Ruști, lectura ta este și profundă, și empatică. În câteva cuvinte, ai reușit să pui cuvintele-cheie pentru *Meta Vers*. Și netul, și rețele virtuale sunt un mijloc așa cum sunt cardul bancar, telecomanda și literatura. Atunci când mijlocul ne locuiește și chiar ne înlocuiește, nu e deloc vina mijlocului, ci numai și numai a noastră. Noi suntem cei care dăm și sens, și existență oricărui mijloc!

Ai mai multe poeme din *Meta Vers* de certă construcție ficțională ori cu potențial epic. Ce alegi pentru acest interviu?

Un poem din *Meta Vers*, „cartea de tarot”, pornește de la o istorie adevărată. Acum mai bine de 10 ani am călătorit cu trenul, la clasa I, de la București la Iași, cu o fetiță de 10-12 ani, blondă cu ochii albaștri, însoțită de doi bodyguardzi. O fetiță care avea la gât o salbă de cocoșei de aur, napoleoni de 20 de franci. Fata bulibașei din Iași. Gândindu-mă că provine dintr-o etnie unde se

practică artele divinatorii, chiromanția, ghicitul și alte eresuri, am întrebat-o pe fata bulibașei din Iași: *Cum vezi tu viitorul?* Și fata bulibașei din Iași a dat următorul răspuns genial: *Până în prezent e foarte bun!* Un vers din acest poem a apărut, recitat, în antologia de poezie românească – *The future has been fabulous so far* / *Până în prezent viitorul este foarte bun* – alcătuită de Lidia Vianu și tradusă în limba engleză de Lidia Vianu și Anne Stewart, o antologie cu 43 de poeți români contemporani care a fost publicată la editura Tracus Arte.

Care ar fi evenimentul scriitoricesc din imaginația ta pe care ți-l dorești cel mai mult?

E un proiect pe care abia aștept să îl pun în pagina realității. E vorba despre *Piața Europeană a Poeziei*, inspirat din târgul parizian de poezie, *Marché de la Poésie*, care se face anual într-o piață în Saint-Sulpice. De la *Piața Cărbunelui*, de unde a început Piața și Comunitatea Europeană, la *Piața Poeziei*, cu arome stilistice unice și lecturi sinestezice!

Integral în versiunea online

Primăvară în provincie

Daniel Antohe

Aș mai bea o cafea, o s-o beau singur, se gândi Ștefan Stere. Era mai ieftin la un dozator, dar nu avea unde să se așeze. Numai dacă dozatorul nu e lângă o bancă.

Își lăsa mașina în parcare recent lărgită din fața casei de cultură și o apucă spre terasa pizzeriei-restaurant de peste drum. Cu puțin noroc, până la sfârșitul lunii vor termina doi pereți ai primului etaj al casei, se gândi. După-masă urmau să sosească 140 de bolțari și sacii de ciment și a doua zi va merge la bancă să retragă banii pentru o basculantă de nisip. Echipa de lucru era alcătuită din băieți care știau meserie. Era mulțumit că venise primăvara, când își privise casa în construcție de-a lungul iernii se simțise trist și frustrat în așteptări, în timp ce o voce interioară îi spunea că privește o ruină dezolantă bătută de viscol pentru totdeauna.

Trecuseră douăzeci de minute de când își lăsase fiul cel mic în curtea școlii primare numărul șase; ceru un suc de portocale lângă cafea. Trecând strada spre terasă, traversase trecerea de pietoni și pășise inevitabil prin fața magazinului de haine la mâna a doua dintre unitatea cu copiator și laminator din fața semaforului și barul de zi populat deja de

câțiva pensionari care locuiau în blocurile turn de la bulevard. Vânzătoarea din magazinul de haine la mâna a doua era totodată și fiica proprietarei. Nu avea părul lung, însă era înfioat în cap, ca al femeilor de vârstă a treia. Însă vânzătoarea e tânără, abia trecută de 30 de ani, își spuse Ștefan Stere, în timp ce femeia se uita după el prin geamul magazinului. Dacă stai s-o cântărești, are figura unei ciocănitoare, își spuse bărbatul. Nu era prima oară când, trecând pe aici, ea îl petrecea cu privirea. S-ar spune că nu stă rău cu banii, oamenii din oraș se înghesuie în fiecare zi când se aduce marfă ca să-și găsească chilipiruri...

Biata vânzătoare trebuie să fi fost în acel interludiu al vieții când îți cauți perechea. Ștefan Stere aprinse a doua țigară și vărsă doi stropi de cafea pe masă, adunându-i apoi cu șervețelul din farfurioară. Cum de îi era familiară figura bătrânei care trăsesse pe dreapta pe banca de lemn de lângă terasă? Până la ea era o distanță de vreo doisprezece metri. Deasupra ei atârneau crengile unuiia dintre pomii sădiți aici de primărie, un pom care urma să producă mere pădurețe sau, în orice caz, niște fructe mici ca niște mingi de rugby verzi, miniaturale. Pomul înflorise cu petale roz și violet în

bătrâna stătea cuminte pe bancă, urmărind trecătorii de pe trotuarul de la bulevard.

Ștefan Stere nu-și putea aduce aminte numele ei, însă știa sigur că bătrâna era alcoolică. Nu băuse nimic încă în ziua aceea și băuse prea puțin cu o zi înainte. Vecinii îi spuneau tanti Gisela. Lucrase ca femeie de serviciu în mai multe părți, ștergând cu mopul, pentru o vreme, gresia și parchetul sediului uneia dintre cele două televiziuni locale. Peste douăzeci de minute, Gisela o porni spre șosea, traversă parcul și reuși să convingă vânzătoarea din chioșcul de la parterul blocului în care locuia să-i dea pe caiet un pet de vin alb. Lumea, și nu doar lumea care bea, știa cât era de proastă licoarea, făcută din pilule și chimicale, era prea mult să-i spui vin, deși avea, pe undeva, gustul lichidului nobil. Aici vreau să mor, nu în spital, își șopti bătrâna când intră în apartamentul ei cu două camere și mobilă veche. Una dintre camere nu era încălzită niciodată, oricât de grea ar fi fost iarna. Desfăcu sticla, aprinse televizorul și trase o pătură peste ea.

Ștefan Stere se întreabă dacă avea să mai vadă vreun trecător cunoscut până când o să-și termine ceașca de cafea. După ce se urcă în mașină și demară, în

locul unde parcase își opri Volvoul un tânăr pe al cărui părinte îl cunoscuse cândva: Costin Mitroi. Costin Mitroi băuse deja cafea, ducea un dosar cu acte într-unul dintre birourile de la primul etaj al casei de cultură. Anticipa venirea seriei: într-un club din centru, la parterul clădirii în care funcționa sediul local al administrației fiscale urma să vorbească din nou cu Adriana Ficiu. Fiecare la masa sa cu prietenii săi – avea să încerce să reînnoie legătura cu ea. Din ultimul an de facultate, formau ocazional un cuplu. La început, el își spusese: abia am terminat facultatea, doar n-o să mă însor. Și revenim mereu unul la altul, își spunea acum. De-a lungul întregii zile, avea să care după el o așteptare a uniunii sexuale, deși știa că s-ar putea să se vadă cu Adriana și să nu se lege nimic. Încercă încă o dată, întorcându-se în parcare, să și-l închipuie pe bărbatul cu care avusese o aventură undeva pe lângă Genova. De nerăbdare, se strâmbă în oglinda retrovizoare: poate că așa era ea, mai vagaboandă, sau încerca să devină așa.

Integral în versiunea online

Premiile Ficțiunea

- Stil artistic rafinat și ingenios: Adi G. Secară – *Horodok* (poeme), Eikon, 2022;
- Creație hibridă – cu valoare de manifest: Eugen Jebeleanu – *Pescărușul* (Cehov), TNB;
- Ficțiune psihologică, cu impact social: Alina Grigore – *Crai nou* (film), scenariu și regie;
- Cel mai bun personaj: Mircea Cărtărescu – pentru personajul Theodoros din romanul omonim, Humanitas, 2022;
- Cel mai bun final de operă: Alexandru Lamba – *Șapte virtuți deșarte și o păcătoasă moarte* (roman), Litera, BPC, 2022
- Ficțiune de popularitate: Dana Ștefănescu – fotografie urbană;
- Premiul special al revistei Ficțiunea OPTm: Dan Mircea Cipariu, pentru volumul *Meta Vers*, Vellant, 2022
- Cele mai bune 10 povestiri publicate în Ficțiunea/2022 au fost semnate de Rodica Bretin, Cristi Nedelcu, Ionuț Chiva, Dana Dumitru, Roxana Dumitrache, Allex Trușcă, Andrei Ungureanu, Andrei Simuț, Roxana Ruscior și Alexandru Lamba.

Ficțiunea culturii române de la Maiorescu până în prezent

Dana Bădulescu

Fiind primul articol pe care-l scriu pentru revista Ficțiunea, îi cumpănesc foarte atent titlul. Îmi doresc o intrare în armonie cu spiritul Ficțiunii, care à propos, mă duce cu gândul și la Ficciones a lui Borges. În același timp, calculez cu grijă impactul pe care îmi doresc să-l aibă cuvântul scris, față de vorba care zboară. Mintea mi-a fost efectiv asaltată de-o ntreagă legiune de abordări, care-mi sugerau o sumedenie de titluri. Cel la care am rămas mi se pare acum cel mai potrivit pentru teza pe care vreau s-o dezvolt. Cititorii vor decide.

Teza este aceea a cultivării artificialului și, mai grav, a falsului, trucării și neadevărului ca fundamente ale culturii române moderne. Probabil că acea fundație este cauza perpetuării acestui mod de a construi edificiul (fals al) culturii române până în prezentul în care ne aflăm. Îmi propun să demonstrez, cu argumente concrete și accesibile tuturor, această teză. În egală măsură, propun acum, după 153 de ani de la publicarea

articolului „În contra direcției de astăzi în cultura română”, alternativă pe care o recomandă Maiorescu încă din 1868: „o energică reacțiune”. Avertizez cititorii, de la bun început, că aceasta nu este o lamentatio, iar rolul retrospecției este acela de a pune sub lupă prezentul.

Să purcedem, așadar! Îngrijorat de „direcția falsă” din cultura română a vremii, Maiorescu explica, pertinent și cu argumente verificabile, că de fapt cultura română modernă este fabricată și nu construită organic. Pornind de la teoria lui Petru Maior din 1812 că dacii ar fi fost exterminați de

romani până la unul și ca atare noi am fi romani pursânge, pe care o consideră pe bună dreptate „o falsificare a istoriei”, Maiorescu trece prin Lexiconul de la Buda din 1825, în care se demonstrează, tot prin falsificarea adevărului, că limba română „este cea mai pură romană” și ajunge la falsul din 1840 al Tentamen criticum in linguam romanicam, al cărui scop era de a demonstra, din nou, puritatea latină a limbii române. Deși recunoaște că țara avea la acea dată instituții moderne care ar fi putut-o situa la paritate cu civilizația occidentală spre care se orienta, Maiorescu afirmă că „în realitate toate aceste sunt producțiuni moarte, pretenții fără fundament, stafii fără trup, iluzii fără adevăr”, iar întreaga cultură română este un „edificiu fictiv”. Așadar, fără fundament solid și izvorâtă din vanitatea constructului cultural al sorginții latine pure care, își închipuiau primii moderni, ne-ar fi ridicat la rang egal cu celelalte state ale Europei civilizate, cultura română modernă și-a trasat, de la bun început, o direcție nu doar falsă, ci auto-distrugătoare! Ceea ce Maiorescu numește „neadevăr” era proclamat cu nonșalanță și dispreț, iar „forma fără fond” a constituit baza falsă a instituțiilor românești moderne încă de la înființarea lor. În opinia lui Maiorescu, două greșeli fundamentale se cereau corectate urgent: prima era, încă de pe vremea aceea (și, vae victis, se pare că a rămas până acum), „încurajarea blândă a mediocrităților”, iar a doua (amintită deja mai sus), „forma fără fond”, adică preluarea fără discernământ și fără o necesară adaptare la realitățile românești a instituțiilor occidentale. Maiorescu atrăgea atenția, în 1868, că „este încă de datorită fiecărei inteligențe ce vede pericolul de a se lupta până în ultimul moment în contra lui”.

Prin gări

Denisa Ciacłan

Voi nu știți
Că sufletele au gări
Unde se opresc
Si gări
De unde pleacă.
E așa de bine
Când sufletele astea,
Triste si blande,
Au unde să se întoarcă.
Am avut și eu o astfel de gară -
Pe atunci, nu țineam cont de ea.-
Azi gara mă cheamă -
Cu toate firmele ei albastre
Și roz,
Și violet -
Zâmbesc
Și ma îndrept spre ea ,
Cu pas incet.

Integral în versiunea online

De ce „Horodok”?

Livu G. Stan

Premiul Ficțiunea pentru Stil rafinat

Categoria „Stil artistic rafinat și ingenios” i-a reunit pe următorii nominalizați la Premiile Ficțiunea, ediția a II-a: Adi G. Secară – „Horodok” (Ed. Eikon, 2022); Răzvan Mazilu – „Opera de trei parale” (Teatrul Excelsior); Nicolae Vicol – rolul Dr. Wangel din „Femeia mării” de Henrik Ibsen, regia Andriy Zholdak, Teatrul Național „Marin Sorescu” din Craiova; Ștefan Câlția – expoziția „Obiectele restaurării”, Iași, 2022.

Nu a fost o categorie ușor de jurizat. Ingeniozitatea este mereu dificil de măsurat. De aceea, atunci când mă uit la înclinațiile spre rafinament ale stilului, țin cont și de felul în care acesta evită anumite tentații, cum ar fi cuplarea la diferite careuri ideologice, și modul în care polenizează esteticile trecutului. Căci tot ce se dorește ingenios se clădește pe spinarea a ceea ce a fost cândva ingenios.

Adi G. Secară este un scriitor cu o înclinație nestăvilită spre experiment și nu doar în textele sale literare, ci și-n cronici și eseuri. Iar în cel mai recent volum al său de poeme, „Horodok” (Ed. Eikon, 2022), nu face rabat de la vioiciunea de jazzman cu care manevrează scriitura hibridă.

Răzvan Mazilu semnează regia, coregrafia și costumele music-hall-ului „Opera de trei

foto: Iulia Modiga

parale”, care a avut premiera în 2022 la Teatrul Excelsior. Piesa are la bază un text de Bertold Brecht și o partitură de Kurt Weill. Structurată ca teatru în teatru, „Opera de trei parale” mixează elemente de *dark cabaret*. Burlescul brechtian este dozat într-o chimie muzicalo-scenografică care pendulează între The Tigger Lillies și hipermanierismul lui Rainer Werner Fassbinder.

În „Femeia mării”, într-un decor dezlipit parcă dintr-un catalog Hornbach pictat de David Hockney, regizorul ucrainean Andriy Zholdak declanșează un vârtej de afecte cataclismice pe

care Nicolae Vicol îl metabolizează exemplar.

Expoziția „Obiectele restaurării” a fost un roller coaster prin 45 de ani de creație, reunind atât picturi ale lui Ștefan Câlția, cât și obiecte colecționate de artist, cum ar fi un fragment dintr-o troiță cu Iisus Hristos de la sfârșitul secolului al XVII-lea. Ștefan Câlția nu mai are nevoie de nicio pledoarie, este stăpânul unui univers inconfundabil în arta românească.

Și acum, alegerea mea pentru categoria „Stil artistic rafinat și ingenios”: „Horodok”. De ce? Din motivele menționate la începutul textului. Adi G. Secară este atât

de în răspăr cu ceea ce se face în poezia românească contemporană, încât pare aproape un extraterestru prin modul în care împacă moștenirea liricii levantine cu crizele identitare ale prezentului. În „Horodok”, care împrumută cu rezonanțe incantatorii numele unui oraș din regiunea ucraineană Liov, scena unor bătălii legendare din Primul Război Mondial, Adi G. Secară folosește o microstructură de epopee, dezvoltând monstrozități și viduri ale actualității printr-o strategie postmodernă de sintetizare a istoriei. Pistoanele livrești ale poemelor fac trimiteri ample spre Kafka și Trakl, prelucrându-i în regim ludo-tragic mazilescian. Ingeniozitatea stilistică a volumului provine din felul în care Adi G. Secară manevrează nivelurile de asianism în retorica poemelor, drapându-le într-un proteism seducător, care ni se înfățișează când sub forma unui „memorandum” al lumilor distruse, când prin remixuri psalmice. E o grijă minunată în acest volum față de fragilitatea memoriei. Într-un prezent plin de comisari ai post-ironiei și de cinici ai post-umanismului, Adi G. Secară are „tupeul” de-a reactiva una dintre misiunile poeziei, așa cum a fost ea formulată de Paul Celan într-o anchetă literară din 1961: poezia este „unicitate a propriului destin tradusă în limbaj”.

Integral în versiunea online

Omul subteran

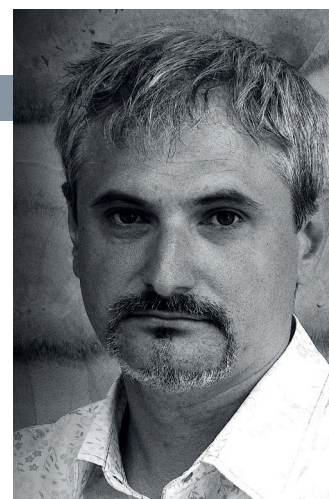
Adrian Majuru

Subteranul are propria ierarhie de valori, censurată stângaci de lumea diurnă, unde, de ochii lumii, ne prefacem a fi iubitori de curat, adevăr, cultură, civilizație. Aici, în adevăratele cruzimi ale lumii refuzate și marginalizate prin indiferență, ignoranță sau neputință, pornesc seisme sociale, prăbușirile culturale, pandemiile patologice ale inadapării, neînțelegerii,

necunoașterii, alături de primejdia despiritualizării.

Subteranul social scapă controlului instituțional deoarece el cunoaște alte manifestări în istorie. Pentru a ne liniști, nu este nevoie de control, ci de cunoaștere. În lumea diurnă ne-am obișnuit să numim în cuvinte potrivite doar nouă, aisberguri ale căror vârfuluri se văd fragmentar, precum niște accesorii sociale

nepotrivite lumii ordonate: cerșetoria, vagabondajul, delinquența, prostituția, alienarea, sinuciderea, vrăjitoria etc. Nu sunt oare toate aceste realități sociale forme de manifestare ale nocturnului pentru a avertiza lumea diurnă de necesitatea unui dialog, a unei cunoașteri lăsate de izbeliște și cuprinse doar în statisticile seci ale medicinei legale, criminalisticii sau ale asistenței sociale?

Repoziționări & noi destinații

Oana Păler

Era de dorit ca o antologie de proză scurtă scrisă de femei și despre femei (fie ea și condiționată de o linie editorială anume: proză socială, personaje care nu au prea multe privilegii etc., motivată de Cristina Ispas în *Cuvânt-înainte*) să ofere și soluții, nu doar să apese până la podea pedala traumei și a neîmplinirii/resemnării, asociate clișeic slăbiciunii. *Retroversiuni* (coordonator Cristina Ispas, Paralela 45, 2023) este o culegere de proze care indeplinește parțial așteptările de mai sus, rămânând însă cu predilecție în zona psiho-socială a unei lumi apăsătoare pe care personajele feminine nu au puterea nici să o schimbe, nici să o părăsească. Fără a generaliza (pentru că există excepții), „bles-temul de a fi femeie“, perpetuat de generații, nu este totalmente ridicat, ci uneori chiar întărit de succesiunea de poveri pe care viața le scoate în cale personajelor feminine conturate în textele prozatoarelor care le semnează:

mame dominante, familii tarate, sarcini nedorite/apăsătoare, copii care plâng, tați/soți care pleacă de acasă, amanți care profită, sărăcie, joburi lamentabile... și lista ar putea continua. (Auto)sufocate de lipsa oricăror bucurii/preocupări de altă natură decât cele implicate de universul casnic, majoritatea vocilor feminine au „ancore“ moștenite prin educație (sau prin lipsa ei), de care se zbat să scape de foarte multe ori fără succes. Nefiind un volum feminist, *Retroversiuni* nu mizează decât foarte puțin pe efectul reparatoriu (uneori artificial) al artei, ceea ce-l plasează în zona unei autenticități meritorii. În paralel, reușitele stilistice (dpdv. tehnic, aproape toate textele sunt impecabil construite) saltă net calitatea antologiei.

Tematic, volumul pivotează în jurul câtorva zone de interes socio-economic și psihologic: *nevoia de siguranță a femeii vs. nevoia de independență, de afirmare* (prima este mai bine reprezentată), *contextele sociale și psihologice*

nefavorabile și alienante (conflictul generational, condiții precare de trai, familia disfuncțională) și *sfera emoționalului* (proiecțiile feminine, traumele, iubirea). Latura pronunțat feminină a antologiei este vizibilă din perspectiva „căutării constante a iubirii“ în orice formă a ei (după cum bine remarcă Victor Cobuz în postfața antologiei), care se traduce prin atenție, sprijin emoțional și financiar, acceptare, validare, înțelegere, comunicare.

Femeile-personaj acoperă o plajă largă de profesii și au un nivel de educație de la cel mai de jos (underclassul ilustrat de Doina Ruști într-o proză despre o fostă deținută devenită ucigașă, al cărui „film al vieții“ derulat rapid în câteva pagini fără cusur este o incursiune în mintea unui om fără șanse) până la middle classul (intelectual) reprezentat în proza eseistică a Ioneliei Cristea de un medic neurolog, ale cărui preocupări se extind spre zona filosofică, deoarece, după o gardă dificilă, doctorița meditează la soarta

pacienților săi, la șirul de pierderi cauzate de degradarea funcțiilor organismului (apare aici imaginea prizonieratului ca dat al condiției umane înseși). Textul nu se termină totuși într-o notă deprimantă, personajul constată că „fericirea“ vine de fapt din satisfacția de a avea un sens, un rost, de a înțelege, de a vedea, de a simți.

Reprezentativitatea se simte și la nivel geo-politic, scrierile acoperă diferite zone, de la rural până la urban, în România, Ucraina sau Republica Moldova, cu schimbările resimțite în ultimele două decenii, cauzate fie de contextele economice, de politicile sociale sau de crizele sanitare (COVID 19), fie de conflictele armate (războiul din Ucraina).

Integral în versiunea online

Îmi pare rău ați greșit

Lidia Vianu

Mai știi când ai pescuit o broască țestoasă lumina de suflet păgubosă am aruncat-o amândoi în iaz înapoi ne-a rămas date trei dorințe

ne-a lăsat în schimb stăpâni pe neputințe arunci undițe haz de necaz soarele răsare te pârjolește strânge sângele inima clește ferește

am pornit de cu noapte în tren către lac merg aproape în urmă tac

latră câinii din bătători sărace gândul moțâie a somn sufletul tace glodul crăpat în secetă se cascade umbrele ne schimonosesc formă neomenească ești iar în alb umerii de lumină pentru muțenie suntem doar noi de vină nici dacă aș înșira toate vorbele de pe lume n-aș afla liniștii noastre nume clipește barca dără în mătasea broaștei fug mormolocii dacă-i vrei prinde-i cartea în mână privirea hăt departe ne leagă pân-o fi un simplu foarte

mă tem de apă adâncă rac cum sunt mănâncă peștii din cârligul mărunț puneți vârsta în creștet urcă soarele în amiază ce curând întomnează plutesc cuibărită în lemn cu aură de pace semn dăm vremii mită îngăduiți încă un timp împreună ascultă nuferii de māl cum sună fiecare fir de privesc ce minune plătim clipei bir să ne cunune lunecă vâsla ziua se trage în seară gânduri accelerat nu stau în gară

hai către mal stuful e roșu de sânge amândoi pe un cal graba ne strânge plouă cu tot ce ai prins ashes to ashes așteptările noastre le închizi

ai obosit de vâslit negura ne cuprinde soarele pe un taler de aur ne vinde trenul îndărăt gol către pretutindeni nu urca mai stăm pământeni

halte bătăute de soartă ne îndreptăm spre acasă avem zăvor la poartă când îl împingi la loc tristețea mă înecă zilele anii câți o să mai treacă patul curat răcoarea miazănoaptei de vară ne învelim tainic în luna clară chipuri străine la gard satură-ne cu ce ai pescuit surâzi în vis nu eu îmi pare rău ați greșit

Mierea zilelor

Mihai Bălăceanu

Primo

Dintre toate vîile de pe Insula Capri, Ovidiu o închiriasă tocmai pe cea mai atipică și anume Casa Malaparte, o vilă modernistă, locul în care Jean-Luc Godard își turnase mare parte din filmul *Le Mépris*.

Ovidiu își turnă în pahar niște Greco di Tufo – un vin local alb, aromat, de vară – și o privi pe Livia stînd pe șezlong și citind *Ghepardul* lui Lampedusa. După înutul matinal, se învelise cu un halat subțire ce aducea mai curînd cu un chimono de ceremonii, cu niște lebede albe imprimate pe un cașmir mov. Ovidiu nu se putea decide dacă, dezbrăcată, Livia arăta mai bine decît Brigitte Bardot în *Le Mépris*. Ce știa sigur era că actrița franceză avea ceva muzeal și, într-un anume sens, chiar artificial în felul ei de a se plimba de colo-colo, fără un scop anume, sub camera tutelară de filmat a lui Godard. Spre deosebire de ea, Livia părea mult mai autentică în gesturi și mișcări, indiferent că se certa sau făcea dragoste.

Secondo

Mai rămănea un singur lucru de făcut. Să o convingă pe Livia că traiul alături de el va fi fructuos și fără griji. Se știau tot din copilărie, trecuseră de nenumerate ori prin certuri-împăcări,

apropieri-despărțiri, însă un lucru era clar. Oricît rău și-ar fi făcut unul altuia, nu puteau sta separați prea mult timp. Dacă era după Ovidiu, ar fi cerut-o de soție, dar îi era foarte teamă de schimbările ei bruște de personalitate. Semăna atît de mult cu Alejandra, personajul feminin central din *Despre eroi și morminte* a lui Sabato, o carte care îi marcaseră adolescența. O adevărată *dragon-prințesă*!

Poate acum, cu atîtia bani în buzunar, lucrurile se vor schimba în bine, gîndi Ovidiu. Trebuie să se schimbe în bine, nu vîd altă soluție. Duse o muncă acerbă de convingere ca să o determine pe Livia să renunțe la cabinetul de kinetoterapie unde lucra și să-l însoțească în noua lor călătorie. Aveau bilete spre paradis la clasa întâi, cum nu-și imaginaseră

nici în cele mai dulci visuri ale copilăriei.

Nu avea ce să fie rău.

Terzo

— Să ți le bagi în cur!

Livia își smulse, rînd pe rînd, cristalele Swarovski din colierul de la gât și i le aruncă lui Ovidiu la picioare.

Plînsese și rimelul i se scurșese pe obraji, iar gura (încă frumoasă în schimonoseala ei) împrôșca invective aseasonate cu stropi de salivă și de gin.

— Doamne, femeie, du-te și fă-ți un control la cap!

Atît îi trebui lui Ovidiu. Livia scoase un răcnet de se cutremurără pereții Casei Malaparte. Și se retrase în dormitor, fiecare călcătura a pantofilor ei cu toc semănând cu marșul unor Panzere în

blitzkrieg. Părăsi holul, nu înainte de a doborî un vas roman, făcîndu-l țîndări.

Ovidiu își puse ambele mâini în cap și rămase mut. Cum se ajunsese aici?

Quarto

— Am fost să-mi fac un RMN. Mi-au descoperit o tumoră malignă pe hipofiză. E încă în stadiu incipient, dar trebuie operată. Altfel, se poate răspîndi în organism și atunci... înțelegi tu.

— Și mi-au pus sechestru pe avere. Nenorociții! Nici nu... nici nu pot să te ajut, spuse Ovidiu, după un timp, cu vocea gătuată și îl podidi plînsul.

— Nu te mai gîndi la bani! i-o reteză Livia. O să vînd ceasul pe care mi l-ai făcut cadou, eventual și niște bijuterii și mă descurc să fac rost de suma necesară pentru operație, nu asta e problema. Nici acum nu vezi esența? Amîndoi suntem închiși, fiecare în închisoarea lui. Tu o să ieși la un moment dat, de mine nu se știe sigur.

Ovidiu plîngea acum în hohote, mîna îi tremura pe receptor, fiecare cuvînt care îi ieșea pe gură purta pecetea înfrîngerii și se înmuia, își schimba starea din solid în lichid, transformându-se, la rîndul lui, în lacrimi.

Integral în versiunea online

E uni, o nuanță foarte specială

Ioan Cristescu

Îmi plac hainele clasice, model Fred Vasilescu, dacă e vorba despre literatură. Ador costumele, cămășile de calitate. Cred că am peste 300 de cămăși. Îmi plac ceasurile, de multe ori nu foarte scumpe. Cel puțin în familie știu toți că sunt preferatele mele și cînd vor să-mi facă o bucurie îmi cumpără un ceas de ziua mea. Deși nu port cravată, îmi plac cravatele. Mă pot numi colecționar de cravate. Am vreo sută și ceva, de diverse modele. De cîte ori plec pe undeva, îmi cumpăr

o cravată. Apreciez materialul, tipul de țesătură. Păstrez și acum cravata din liceu. Pe cînd eram elev, la Liceul Iulia Hașdeu, îmi cumpărasem o cravată bleumarin, dintr-un bumbac bun. Erau de două tipuri cravatele uniformelor școlare: unele din polistiren și altele de pânză adevărată, acestea din urmă găsindu-se mai greu. Eu aveam una și-o mai păstrez încă. În colecția mea mai există o piesă la care țin, o cravată bordo, primită cadou prin 2017. Am văzut-o la Galerieile Lafayette, la Paris. Era

fină, elegantă, dar foarte scumpă. Un prieten, care a observat că-mi plăcuse cravata, mi-a făcut-o

cadou, o zi mai târziu. E uni, o nuanță foarte specială, asortată cu un ac fin, ca un blazon.

Imagine și meta vers

Doina Ruști

Meta Vers, volumul semnat de Dan Mircea Cipariu, poate fi considerat un spațiu al ficțiunii, un fel de laborator în care elementele imaginarului și ale realității se amestecă pe cât de ingenios pe atât de credibil. Căutarea tiparului care fundamentează universul unui poet este una dintre obsesiile vechi ale lui Cipariu, temă care a făcut și obiectul tezei sale de doctorat: *Tipare ale imaginii poetice*.

În concepția sa, există un model generic, aflat la temelia universului, iar gândirea poetică funcționează după același principiu. Faptele cotidiene trec prin malaxorul emoțional, fiind reordonate, conform „tiparului” subiectiv. Tocmai de aceea volumul abundă în fapte cotidiene, care ajung vrând nevrând „în vortex de mâna maicii domnului” – anamorfozele, transformările continue, dinamica haosului și a structurilor fractale numărându-se printre temele sale curente. Totul începe în cuvinte, de la „țările de ceai alb/până în insulele decadente de hamei și cuișoare”. Geografia lui Cipariu se compune din teritorii de o simplitate desăvârșită, dar și din spații labirintice, populate de delicii levantine ori de amenințări. Meditație și acceptare, metafizică de tip bizantin, atitudinea lirică din acest volum lasă la vedere un act de maturizare iconică:

„aștept în raze de aur un
dovleac plăcintar
par și impar de mână și de
tipar
ca o nesfârșită câmpie”

Există la Cipariu și o tentație a șocului, tocmai de aceea frapează din primele poeme prin puterea imagistică, adeseori cosmopolită. Începând cu poezia intitulată *grila de evaluare* („a fi sau a avea/iată judecata/ pentru care vei fi/mântuit/ sau alungat”), continuând cu *dacă* („cerul european e plin de ideologii și de stele”) și ajungând la *carnetul de bal*, unde „bolile de memorie și de limbaj/

intră/în spațiul/dintre veghe și scris” suntem anunțați că poezia înseamnă o lentă intrare în imaginea condamnată să se transforme. Viața însăși e pendulare între real și virtual: „intrăm în imagine/cu guri străine/cu narcotice/cu toată industria pierderii de sine”, experiență derulată rutinant: „ies din program/din aria de acoperire/ din rețeaua de fantasmă a lumii”. Totul este cuprins în imaginea-matrice, capabilă să dilate aspirațiile, să potențeze imaginarul și să schimbe destinația accidentelor de gândire. Experiența viului și a trăirii capătă tebsiune și viteză, încât timpul devine un „mai mult ca prezent”.

Volumul aduce ca temă dominantă căutarea universului acceptabil ca refugiu și laborator creativ. Meta-vers e un land poetic, desprins din memoria eului profund, aparținând, deopotrivă, tangibilului și intangibilului, proces poetic care duce la o ecuație dintre real și virtual – de altfel, o miză generală a volumului. Sub impactul tehnologiilor, artistul „descifrează/tatuaje hieroglife ideograme/litere și emoticoane/din minereul de semne arbitrare”, iar înaintarea sa în labirint nu mai stă sub amenințarea monstrului, ci a hyper-trăirilor accelerate, „furtuni sinestezice și fumuri eliberatoare”

De la sondări ale subconștientului, la interogări ale realității, acest egon liric se autodefineste, dar definește și lumea, ca pe o imagine infinită, derulată „în spații fără pereți/ printre lanțuri/ programe digitale/ coduri de bare”. Lumea din meta-vers intră și trăiește în/prin imagine, de aceea, aici se pot forma & deforma cuvintele, plăcerile etc. Singură credința că nimic nu se pierde, totul fiind (un) colaj, e intangibilă. Nu întâmplător, în poezia *gavotă* descoperim că „aproape de realitatea ultimă/ de dincolo de manifestare/ e/ meta versul”. Aici ajung refuzările, dorințele, imaginea concentrată a omului trăitor. În acest depozit al experiențelor sunt depuse gândurile în nuce, visele fără deznodământ. Aici este timpul etern.

Momentul integrator, de (dez)ambiguizare, și de punere în abis a meta-versului, inclusiv a autorului, se petrece în poezia care dă titlul volumului:

„acte și imagini declanșatoare/ton semiton culoare/ și nimic/ despre ceea ce a vrut să spună autorul

Sinestezic, cu emoție, volumul aduce o latură mai calmă, mai profundă a poetului, care a scris „Singurătatea vine pe face-book” (2012), renunțând aici

la alunecările satirice, coborând pe nota gravă, decisă de schimbarea în fața căreia există doar perspectiva participării. În noua ipostază, „autorul tastează cu predestinare/un cabalist”, iar mesajul se vrea manifest, avertizare și până la urmă trecere metafizică în poezia născută în epuratul, și necesarul spațiu virtual.

Îmbinând consemnarea simplă, adeseori ca o informație din social media, și efuziunea cu încărcătură bizantină, plină de subsoluri, *Meta Vers* este un volum înscris în *mai mult ca prezentul* erei Wild Web. Convingător prin mesaj, inteligent și duios, volumul lui Cipariu e și un mod de a înfățișa liric beneficiile acceptării.

META VERS, volum însoțit de 7 desene de Mihai Zgondoiu, editura Vellant, 2022.

Revista aparține
Asociației Creatorilor de Ficțiune
(ACF)

<https://asociatia-creatorilor-de-fictiune.ro>

Bulevardul Bălcescu,
nr. 7, ap. 3
București.

Producție: editura LITERA
Distribuție: Librăriile CărțiRești

© Ficțiunea OPTm

R E D A C Ț I A

Director: Cristina BOGDAN.

REDACTORI:

Cătălin D. CONSTANTIN,
Doina RUȘTI,
Ileana MARIN,
Emanuela ILIE,
Cătrinel POPA,
Enrique NOGUERAS,
Roberto MERLO,
Sebastián TEILLIER,
Adriana TITIENI IRIMESCU,
Ciprian HANDRU,
Bianca ZBARCEA,
Codruț RADU.

<https://fictiunea.ro>
e-mail: contact@fictiunea.ro

PREȚ: 8 lei

ISSN 2821 – 7985
ISSN-L 2821 – 7985

